

PFU-SAK NR. 260/13

KLAGER: Airpet Hotel, ved daglig leder Henny Lidal.
ADRESSE: Gamle Dalsveg 58, 2032 Maura
TELEFON:
PUBLIKASJON: Romerikes Blad
PUBLISERINGSDATO: 29.07.2013
STOFFOMRÅDE: Næringsliv
GENRE: Nyhetsartikkel
SØKERSTIKKORD: Premissene, kontroll av opplysninger, samtidig imøtegåelse, bildebruk
REGISTRERT: 15.09.2013
BEHANDLET I SEKR.: 18.09.2013
BEHANDLES I PFU: 26.11.2013
FERDIGBEHANDLET: 26.11.2013
BEHANDLINGSTID: 71 dager
KLAGEGRUPPE: Bedrift
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Romerikes Blad hadde **mandag 29. juli 2013** en forside med et bærende foto som viser to hunder i bur, og slik innfelt tittel: «**Sommerferie på "glattcelle"**».

Bildetekst:

«**Et hundeliv: Mens eieren er på ferie, tilbringer hunden dagen i trange rom på hundepensjonatet, uten krav på daglige lufteturer. Mange eiere vet ikke hvordan "Fido" har det i ferien.**»

Det framgikk ikke av forsiden fra hvilken kennel bildet var hentet.

Inne i avisen gikk reportasjen over fire sider. De to første hadde tittelen «**Bjeffer mot dyrepensjonatene**». Her er det dyrevernerne som kritiserer kennelvirksomhet generelt, og det omtales at en ny forskrift er på vei. I tillegg var det et intervju med en hundeeier som forventer at hunden hans blir luftet når den er på kennel.

De to neste sidene er en reportasje fra Airpet Hotel. Her er tittelen «**Her bor hunden mens du er på ferie**». Tittelen var lagt inn i et stort bilde som viser en liten hund i et nakent bur.

Ingress:

«**Avbrutt av sjeldne lufteturer tilbringer hundene ferien i slike "glattceller" mens eieren er på ferie.**»

Videre i teksten:

«45 bråkete bikkjer venter oss i kjelleren på Airpet Hotel ved Gardermoen. Her er det hunder fra hele landet. Nærheten til flyplassen gjør ferietiden til høysesong for dyrepensjonatet. Avslappede katter beskuer oss ved inngangen i første etasje, der de sitter i utendørsburene til «Pusur Suite». Men det største kundegrunnlaget til Airpet Hotel er hundeeiere.

Et vanvittig leven av bjeffing og hyling venter bak døra på hver enkelt stall. Noen så små som halvannen kvadratmeter, andre på tre-fire. Avhengig av hundenes størrelse, og regulert etter forskriften til Mattilsynet. De krafser på gitterdøren og stikker snuta gjennom. Her slipper ikke eierne inn når de leverer fra seg dyret sitt.

– Hundene blir så urolige, og da virker det som om de mistrives. Derfor slipper vi ikke eierne inn hit. Men når ingen er der nede, er de faktisk ganske rolige, sier Henny Lidal, daglig leder.

Senere i artikkelen:

«Hundene bor i stålbur med flisegulv, som er utformet slik at de skal være lette å rengjøre, og holde fri for bakterier. Et avløp langs veggen brukes til å spyle ned ekskrementer. Et lite vindu øverst på veggen sipper inn lys. Noen av dem sover rett på flisegulvet, uten kurv eller tepper. Den ene har bodd der i en måned. En liten luke nederst på veggen leder ut til luftgården: en hvit betongbås med gittervegg. Der ser to hunder ut på skogen og nærmer seg døra. Før de innser at de ikke kommer lenger og stopper opp. – For oss ser en kennel veldig ut som et fengsel. Men for hundene betyr det trygghet, sier Lidal.»

Senere:

»Eierne kan kjøpe daglige lufteturer for 40 kroner ekstra i døgnet. Men få betaler den ekstra summen, ifølge Lidal. Da kan det gå opptil en uke mellom hver tur. – Vi kan ikke garantere mer enn en tur i uka. Men det er sjeldent det går så lenge.»

Senere:

«– Vi deler ikke ut senger i myk skumplast fordi aggressive hunder kan bite dem i stykker. Det kan tette kloakkanlegget vårt etterpå. Og med mindre eieren ber om det, er vi også forsiktig med myke pledd, fordi hundene kan tygge på det og i verste fall kveles, sier Lidal.»

Reportasjen var illustrert med i alt fem bilder, samt forsidebildet. Den ble publisert på nett samme dag.

RB publiserte **torsdag 1. august** et leserinnlegg fra Airpet Hotel som imøtegikk innholdet i den påklagede artikkelen. Innlegget hadde tittelen «**Vi føler oss kraftig lurt av RB**» På samme side gikk også Mattilsynet ut med kritikk av samme artikkel.

KLAGEN:

Klager er det omtalte Airpet Hotel ved daglig leder. Det anføres at artiklene på nett og i papirutgaven «er et grovt overgrep, utrolig krenkende og undergraver vår og bransjens troverdighet». Det anføres også at artiklene inneholder «mange graverende feil», og at avisens journalist unnlot å opplyse hvilken reportasje han ville lage.

Det opplyses innledningsvis i klagen at RBs journalist opplyste at han ønsket å lage en forbrukerartikkel om livet på en kennel, men at den påklagede reportasjen kom ut som en underbygging av Dyrevernalliansens tese om at Mattilsynets regelverk for dyrepensjonater er utilstrekkelig. Klager hevder at det er god presseskikk å forberede kilder og intervjuobjekter på hvorfor man ønsker å intervju dem «og hva slags sak som skal lages». Det anføres at avisen fremstiller Aipet Hotel som et fengsel der dyrene er innestengt og ikke får den frihet de bør ha.

Klager hevder også at det ikke ble gitt tilstrekkelig mulighet til samtidig imøtegåelse. «Journalisten ringte riktig nok opp igjen over en uke etter besøket, men det ble aldri nevnt at dette kom til å bli en negativt vinklet sak. Han stilte da spørsmål ut fra dyrevernerne hadde sagt om hundepensjonater, men virket forståelsesfull under hele samtalen. Vi fikk imøtegå artikkelen i etterkant i form av et leserinnlegg, men har verken fått beklagelse eller forklaring for hvorfor artikkelen ble vinklet så hardt og hvorfor vi ble hengt ut på denne måten.»

I klagen vises det til opplysninger/påstander i artikkelen klager mener er krenkende og i strid med Vær Varsom-plakaten:

«– Andre pensjonater tilbyr trening og lange turer, men det har ikke vi.» «Eierne kan kjøpe daglige lufteturer for 40 kroner ekstra i døgnet. Men få betaler den ekstra summen, ifølge Lidal. Da kan det gå opptil en uke mellom hver tur. – Vi kan ikke garantere mer enn en tur i uka. Men det er sjeldent det går så lenge.»

«Under besøket vårt lufter Lidal og assistenten Hanne Mari Skappel (32) flere hunder utendørs. Omtrent ti minutter per hund.»

Klager skriver: «Disse utsagnene er i beste fall spekulative, men også feilaktige. Hundene får turer her. Det er ikke noe som utsettes eller bortprioriteres. Noen av dem får turer på opptil én mil ved langtidsopphold. Og det er heller ikke slik at hunder som ikke betaler og skal være her lenge, ikke får tur. Én tur i uka er en absolutt minimumsgaranti. Det har aldri skjedd at de får tur såpass sjelden, spesielt ikke ved langtidsopphold.»

Det vises også til bildebruken i artikkelen med tittel «Bjeffer mot dyrepensjonatene». «Ikke ble vi informert om at bilder fra vår kennel skulle benyttes i en slik artikkel og teksten er spekulativ og valgt for at leserne skal tro hunden har stått statisk innelåst i en måned – på Airpet Hotel.

Klager anfører at beskrivelsen av mangel på senger er den største feilen i artikkelen. « Med mindre annen informasjon er gitt av eier får alle tepper eller senger her hos oss. Alle hundeeiere som ønsker det kan ta med hundenes egne tepper og senger. Det er direkte feil at hunder blir aggressive og spiser teppene sine. Noen hunder tygger på tepper, dette får vi beskjed om av eierne, det er for øvrig ingen her som har sagt at hunder blir kvalt av å tygge på tepper. Da journalisten var hos oss var vi ferdig med å vaske inne og holdt på å spyle

utendørs, derfor var sengene fjernet og lukene lukket for å unngå at både hunder og senger ble våte.»

Til slutt i klagen heter det: «Vi er hundemennesker, og innlegget har ikke bare skadet forretningens renommé, vi som jobber her blir med fullt navn hengt ut som dyreplagere i sosiale medier. Det vil ta meget lang tid å reparere de skadene avisen og denne journalisten har påført oss.»

Det anføres brudd på følgende punkter i Vær Varsom-plakaten: 3.3, premissene, 3.7, om korrekt gjengivelse, , 4.1, saklighet og omtanke, 4.11, bildebruk, 4.13, rettelse og beklagelse og 4.14, manglende mulighet til samtidig imøtegåelse.

TILSVARSRUNDEN:

Romerikes Blad avviser klagen. Innledningsvis beskriver avisen bakgrunnen for den innklagede reportasjen. At avisen opprinnelig planla å lage en reportasje fra ett pensjonat, men samtidig lage en sammenligning av alle pensjonatene på Romerike. «Kenneldrift er stor bransje på Romerike, og sommeren en høysesong. (...) Den bærende reportasjen ble laget fra Airpet Hotel fordi dette er et av de største dyrepensjonatene rundt Gardermoen.»

Det anføres videre at etter besøket syntes journalisten det var vanskelig å lage en reportasje som planlagt fordi han hadde sett flere forhold han mente var kritikkverdige. Han mente det var tvilsomt om hundeeierne var klar over hva de betaler for når hunden er på pensjonat.

Dermed ble det tatt en beslutning om å få vekk fra den opprinnelige ideen, og etter å ha innentet betydelig informasjon ble det tatt ny kontakt med daglig leder hos Airpet Hotel for å konfrontere henne med om virksomheten og informere henne om at man ville sette et kritisk og granskende søkelys på kenneldriften. Det anføres at det ikke er uvanlig at en sak skifter karakter underveis. Avisen avviser klagers påstand om at det ble forespeilet en annen reportasje enn den som ble publisert og anfører at man har vært åpen og ærlig med daglig leder under hele prosessen og at hun ikke hadde hatt noen innvendinger under denne kontakten.

RB avviser videre klagers påstand om brudd på plakats punkt 3.7 om korrekt gjengivelse. «Vi har sitert korrekt og balansert om de forhold vi mener er relevante om regelverk og det tilbudet som Airpet tilbyr. Airpet bryter neppe forskriften for dyrepensjonater, men holder seg innefor dagens mangelfulle regelverk. Vår artikkel stiller kritiske spørsmål ved om regelverket ivaretar dyrevelferden på en god nok måte.» Avisen konstaterer at klager etter publiseringen kommer med andre opplysninger enn de hun kom med under intervjuet under besøket på kennelen. Angående påstanden om hvor ofte hundene luftes viser avisen til hva som står på Airpets hjemmeside. Det vises også til innlegget klager fikk publisert i ettekant. Avisen mener dette bekrefter påstanden om luftefrekvens.

Også når det gjelder bruk av pledd/senger mener avisen å ha sitert klager korrekt, og det vises til at det finnes lydfil som bekrefter dette.

Med hensyn til klagepunkter om manglende saklighet og omtanke, punkt 4.1, anfører avisen at artiklene både er saklige og balanserte, «samtidig som de er spisset for å få fram det journalistiske poenget». Men avisen hevder samtidig at Airpet har fått rikelig anledning til

samtidig kommentar, i tråd med kravet i plakaten punkt 4.14. Avisen mener heller ikke at det var noe å rette eller korrigere, og avviser derfor klagens referanse til punkt 4.13. Avisen kan heller ikke se at bildebruken strider mot punkt 4.11.

Klageren anfører innledningsvis i sitt tilsvare at tilsvaret fra RB «styrker vår oppfatning av at det dreier seg om en fabrikkert historie som hadde til hensikt å skade vår bedrift så mye som mulig». Klageren mener også at det er journalistens egne meninger som skinner gjennom og at han har misforstått hundenes adferd.

Airpet avviser videre avisens påstand om at kennelen var blitt informert om at avisen ville sette et kritisk og granskende søkelys på driften. «Journalisten ringte oss ca. en uke etter besøket og stilte spørsmål i forhold til Dyrevernalliansen vs. Mattilsynet og et nytt regelverk som er på trappene, det ble ikke på noe tidspunkt nevnt at driften her på Airpet Hotel skulle fremstilles som skrekkens hus og «manglende dyrevelferd» her hos oss skulle bli hovedoppdrag.»

Klager har som dokumentasjon vedlagt en del bilder av hvordan hundene har det i burene, med tepper og senger, som en kontrast til avisens framstilling.

Romerikes Blad tar i sitt siste tilsvare fatt i noen av klagers anførsler, men unnlater samtidig ikke å anføre at klager ikke har knyttet sine påstander om brudd på god presseskikk til punkter i Vær Varsom-plakaten.

Avisen mener at man i det første tilsvaret avviste at historien om klagerens kennel er fabrikkert. Med hensyn til klagers påstand om at journalisten mangler kompetanse om hunder mener avisen dette er irrelevant, all den grunn kritikken bygger på kilder i Mattilsynet, Norsk Kennel Klub, kilder hos andre dyrepensjonater og Dyrevernalliansen.

Som vedlegg til tilsvaret har avisen vedlagt en utskrift fra opptak av telefonsamtalen journalisten hadde med klageren 25. juli. Avisen har kalt samtalen «tilsvareintervju». Den fant sted ni dager etter at journalisten hadde vært på besøk, og etter at redaksjonen hadde besluttet å skifte innfalsvinkel fra «forbrukersak» til kritikk av dyrevelferd.

